

Klipp i klipparkivet

Norderhov syd. Bæk.

8 26951

HOLE PÅ RINGERIKE,
F.T. OSLO DEN 18-9 1939

OLDSAKSSAMLINGEN

HER ER EN RUNESTEN SOM JEG HAR HENTET INN. JEG FIKK NYS OM AT DER OPPE PÅ EN GÅRD I HAUGSBYGD SKULDE VÆRE FUNNET EN STEN MED KROTINGER.

IGÅR DROG JEG DITOPP, MEN GÅRDENS EIER - GUSTAV ENGEN - VAR IKKE HJEMME. EN SØN PÅ GÅRDEN FORTALTE AT MAN UNDER PLØIING IFJØR KOM NED PÅ NOEN HELLER MED PLOGSKJÆRET, OG MAN DROG FRA PLOGDYBNE OP 4 REKTANGULÆRE HELLESTENER AV VANLIG RINGERIKS SANNSTEN. PÅ DEN ENE AV DISSE HELLER FANT JEG RUNER, OG JEG TOK STENEN MED FOR Å BRINGE DEN INN TIL SAMLINGEN. DE TRE ANDRE HELLER STÅR IGJEN PÅ GÅRDEN.

DET VAR EN ARBEIDSMANN LAURITS DØLERUD FRA GÅRDEN GJØRUD I S. BYGD SOM UNDER PLØIINGEN KOM OVER STENENE, OG M N FORMODER AT DER I JORDEN KAN LIGGE IGJEN FLERE HELLER. HELLENE MÅ VÆRE BRAGT TIL STEDET FOR SLIKE FINNES IKKE DER.

GÅRDEN HVORPÅ FUNNET ER GJORT KALLES NU HAUGERUD, MEN DET ER ET SENERE OPDIKTET NAVN. GÅRDEN HETTE I DAGLIG TALE SKRIVER-ØDEGÅRDEN, D.V.S. DEN VAR ØDEGARD TIL SKRIVERGÅRDEN KNESTANG. LIKE VED GÅRDEN LIGGER TO STORE OG GAMLE GÅRDER, NEMLIG ASLAKSRUD OG SKOGSTAD. FUNNET ER PÅ ET JORDE SOM KALLES HUNDELANDET, OG M.H.T. DETTE NAVN FORTELLER FORLKETRADISJONEN, AT MANNEN PÅ SKOGSTAD HADDE EN SINT BIKKJE SOM SKAMBEIT EN BABO, OG AT MNEN MÅTTE GI DETTE JORDSTYKKE SOM SENERE HENN HAR HEDT HUNDEJORDET TIL MANNEN FOR Å FORLIKE SIG. VIDERE FORTELLER TRADISJONEN AT DER LIKE ØVER DENNE STREKNING GIKK EN ELDGAMMEL VEI MELLEM HADELAND OG RINGERIKE.

JEG HAR TIL REISEN OG STENENS FREMBRINGELSE HATT UTGIFTER SOM JEG HÅPER MAN ERSTATTER MIG.

ÆRBODIGST

Kan du tyding bli
sendt mig?

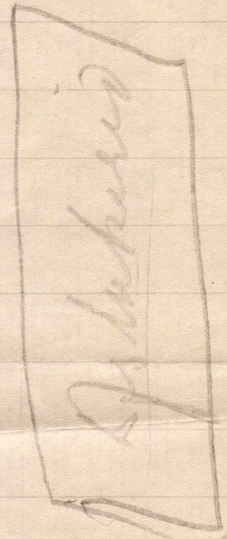
Takk for besvarelse
med h. Gustav Engen

Jou Guldal

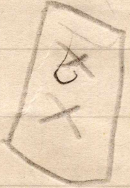
Rutebil gennem, slakter Gustav Engen, ved Skogsted.

Gulclats skisse over Punnstedet

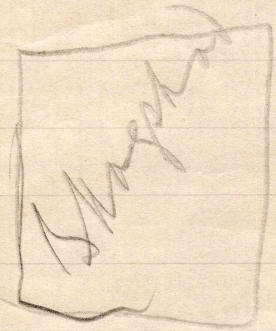
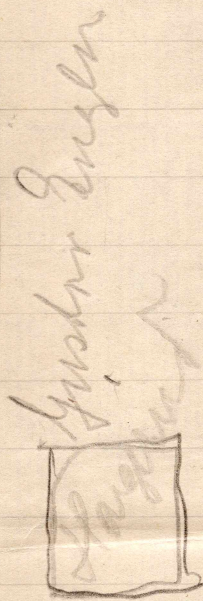
50
var
til
Hadeland

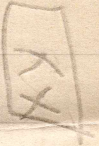
Hadeland

ved Hadeland

Punnstedet

Gjennom folkeminnesamler J. Guldal kom Oldsaksamlingen 18/9-1939 i besiddelse av en ringerikshelle med runeinnskrift på til sammen vel 60 tegn, etter professor Magnus Olsens utsagn fra 1. halvdel av 12. årh.

Steinen skulle være funnet sammen med tre andre heller under pløyning på en åker ifjor höst. Disse hellene ble nå oppbevart på gården, det ble også sagt at det mulig fantes mer av interesse på det sted, hvor runehellen kom for dagen.

Gården Haugerud (gnr. 128 bnr. 9, Haug s., Norderhov pgd., Buskerud), tidligere kalt Skriver-Ödegården, i matrikkelen Aslaksrud-Ödegården - ligger på sydöstre side av Ranselva, oppe på den gamle elveterasse, hvor den eldste bosetning finnes og hvor også veien mellom Ringerike og Hadeland i all tid har gått. Funnet ble gjort på et jorde med det eiendommelige navn "Hundelandet" som i tidens löp har tilhört forskjellige gårder i bygden. Funnstedet (se skissen) ligger en 200 meter SÖ for Aslaksrud söndre i "Hundelandets" sydvestre del like ved åkerkanten. Her skar plogjernet ifjor höst ned på den av hellene som senere viste seg å ha en runeinnskrift. På de andre steiner som jeg undersøkte var det intet å se. De fire hellene - av noenlunde ens størrelse, ca. 30 x 50 cm. - lå tett sammen stående på höykant med flatsiden mot hinannen.

15 m. öst for funnstedet lå en röys av store og små stein, den nederste del et stykke ned i jorden. Höyden var ca. 1 m., diam ikke mer enn 3 m. Den er blitt fjernet for

flere år siden.

For sikkerhets skyld lot jeg foreta en liten prøvegravning på stedet hvor helle-
ne ble funnet. Det ble gravet flere stikk-
renner av ca. 0.5 m.s bredde og en 30-40
cm. dybde uten at det ble iaktatt noesom-
helst usedvanlig. Gårdens eier, gårdbruker
Gustav Engen lovet å være påpasselig her
når han neste gang plöyet.

Det kan være verd å merke seg at den
gamle veien (d.v.s. för 1818, da veien ble
lagt omtrent der den nu går) må ha gått
gjennom skogholtet bare et par meter fra
funnstedet. Den gamle veien kan like ved
fölges som en ennu tydelig hulvei.

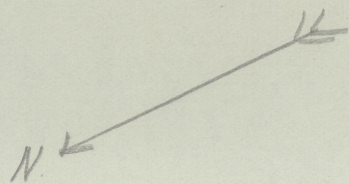
Runesteinen overlates til Oldsaksam-
lingen som gave av eieren, adr. Haugerud,
Jevnaker.

Oslo i september 1939.

Sune Maastromer.

23/9-39.

Skisse over funnstedet for runehellen fra Hangerud.

Hangerud

Ny vei

"Hundelandet"

Gml. vei

Forsvunnetrøys

Runehellen +

Gml. vei

Aslaksrud s.

Åslaksrind gård.

Den gamle vei gikk over jorden
og inn i skogkolllet under høyre
pil. Funnstedet under venstre pil.

Åslaksrind gård.

Rünastensen lå hvor mannen
graver, röisen ved güttene i forgrün-
nen.

Stein meltrinner Hagerud, Lang s. Norekkaugd.
Bursk.

Jordet „Dündelandet“. Funn-
stedet under pilen.

Jordet „Dündelandet“. Funn-
stedet under pilen.